

با سلام و احترام،

امروز در نظر داریم **فصل دوازدهم** با عنوان **بحث و نتیجه گیری** از فهرست چهارده فصلی **شیوه عملی مقاله نویسی** را بطور کامل برای شما عزیزان شرح نماییم.

با تجدید احترام
کبری سبزعلی یمقانی

بحث و نتیجه گیری و منظور از آن

در بخش بحث و نتیجه گیری، مولف با ارائه ی تفسیر تبیینی خود یک پایان اندیشمندانه به مقاله یا کارنوشت پژوهشی خود می بخشد.

نگارش این بخش نه تنها مبتنی بر یافته ها و نتایج است، بلکه بیشتر از آن مبتنی بر مبانی نظری کار از جمله نظریه های زیربنایی مطرح شده در چهارچوب نظری پژوهش و پیشینه پژوهش و مهم تر از آن مبتنی بر قوه ی ادراک و استنباط و در نتیجه استدلال منطقی و آگاهانه نویسنده است.

آدرس: میدان انقلاب - جنب سینما مرکزی - کوچه مهرناز - ساختمان ۱۱۰ - نیم طبقه اول.

Email: s.tmrg@yahoo.com Channel: @touloo

در بحث و نتیجه گیری که نویسنده تبیین خود را مطرح می نماید، همیشه بخش مقدماتی کار خود، یعنی پرسشها، فرضیه ها و هدف ها و نیز ادبیات مطرح شده را به یافته ها و نتایج خود پیوند می زند، اما فقط آن ها را تکرار نمی کند، بلکه پا به جهان علیت می گذارد و چرایی رخدادها را با توجه به نظریه، پیشینه و استدلال منطقی توجیه می کند.

ساختار بحث و نتیجه گیری

در نتیجه گیری، نویسنده یا پژوهشگر تلاش می کند با خلاصه کردن نتایج و یافته های خود، آن ها را با ادبیات پژوهش پیوند زند و علت همخوانی یا ناهمخوانی بین آن ها را مطرح و در آن باره استدلال نماید. در این راستا، معنی داری آماری را به معنی داری واقعی تبدیل می نماید و پیشنهادهایی را در این راستا ارائه می دهد.

بنابراین، در این بخش موارد زیر مطرح می گردد:

۱. محتوای مقاله یا پژوهش خود را در ابتدا مطرح کنید.
۲. فرضیه ها یا هدف های (پژوهشی) خود را مجدداً ذکر کنید.
۳. خلاصه ای از یافته ها یا نتایج خود را مطرح کنید. در این خلاصه، سعی کنید مهم ترین و تاثیرگذارترین یافته های خود بویژه یافته های بالاترین سطح تحلیل خود را بیان کنید.
۴. یافته ها و نتایج خود را با ادبیات پژوهش بویژه مبانی نظری خود پیوند زنید و به معنی داری واقعی بپردازید. آن چه که شما یافته اید می تواند واقعی باشد که واقع شده است و یا فقط هم تغییری.
۵. بحث کنید که آیا یافته ها و نتایج به دست آمده با مطالعه های پیشین منطبق هستند یا نه، و اگر نه، علت و چرایی آن را مطرح کنید.
۶. اهمیت و مزیت های پژوهش خود و یافته های خود را مطرح کنید و در آن باره با استدلال منطقی بحث کنید.

راهکارها و راهبردها

وقتی پژوهش یا مطالعه ای بویژه پژوهش کاربردی و عملی به پایان می رسد و نتیجه گیری انجام می گیرد، پژوهشگر یا نویسنده ی مقاله بر اساس نتیجه گیری های خود که مبتنی بر یافته ها و نتایج مطالعه هستند می تواند در راستای اقدام های عملی توصیه هایی را برای برنامه ریزان، مجریان و کاربران داشته باشد. به هر حال، راهکارها و راهبردها می بایست صرفاً مبتنی بر یافته ها و نتیجه گیری ها (آماري و واقعي) باشند و زیاده گساری و کم گساری و به کارگیری رجحان های ارزشی در اینجا نمی تواند مورد قبول واقع شود.

محدودیت ها

یکی از مسأله هایی که همواره در صحت و دقت نتایج و یافته ها و نتیجه گیری حاصل از آن تأثیر می گذارد محدودیت هایی است که پژوهشگر با آن ها مواجه بوده است (البته نه مشکلات پژوهشگر). این محدودیت ها می توانند در کار پژوهش و بنابراین بر نتیجه گیری تأثیر بگذارند. پژوهشگر می بایست در نتیجه گیری خود با صداقت کامل این محدودیت ها را که ممکن است بر اعتبار کار او تأثیر بگذارند، مطرح نماید. با ذکر محدودیت های خود، همواره کار خود را در معرض آزمون مجدد قرار دهید و صداقت علمی خود را در معرض نمایش بگذارید. شما نمی بایست در ذکر محدودیتهای خود راه افراط را در پیش گیرید. فقط کافی است واقعیت ها را مطرح کنید و به خوانندگان خود بگویید که چگونه محدودیت های موجود را تعدیل و به حداقل ممکن کاهش داده اید و با تمام محدودیت های موجود، کار شما از دقت و صحت لازم برخوردار بوده است.

ملاحظه هایی در زمینه بحث و نتیجه گیری

برای این که بخش بحث و نتیجه گیری به خوبی سازمان یابد و ارائه گردد، لازم است موارد زیر رعایت گردد:

- * نتیجه گیری شما می بایست بیانگر مطلب جدید و جالبی باشد و به خواننده این حقیقت را منتقل نماید که شما عقیده ای را مطرح کرده اید که متعلق به شماست و نه هیچکس دیگر.
- * نتیجه گیری شما نمی بایست به جمله ی "خوب که چی؟" منجر شود.

آدرس: میدان انقلاب - جنب سینما مرکزی - کوچه مهرناز - ساختمان ۱۱۰ - نیم طبقه اول.

Email: s.tmrg@yahoo.com Channel: @touloo

- * بخش های گوناگون را به هم پیوند بزنید و نه اینکه آن ها را جدا جدا خلاصه کنید.
- * با آوردن یک بینش یا پرسش تحریک آمیز، خوانندگان خود را به چالش دعوت کنید.
- * در نتیجه گیری خود با نگاه به گذشته و حال، رو به آینده نیز داشته باشید.
- * در نتیجه گیری خود می توانید از خاص به کل نیز برسید.
- * سعی کنید در نتیجه گیری خود انتقادهای بی پایه و اساس و طولانی به پژوهش های دیگران وارد نسازید.
- * در نتیجه گیری خود شجاعت داشته باشید و نتایج غیرقابل انتظار را پنهان نسازید.
- * در نتیجه گیری نمی بایست مفهوم ها را بیش از اندازه توضیح داد.

ادامه این مبحث را در شیوه عملی مقاله نویسی (۱۴) دنبال نمایید.

(Channel: @touloo)